

UNGDOMMENS LÆSNING.

TALER TIL UNGDOMMEN. Af Morten Pontoppidan, — her efter "Tidens Strøm".

(Fortsat.)

IV.

For godt og vel hundrede Aar siden fandtes i Wurtemberg en Anstalt, der bar Navnet „det Hertugege Militærakademii“. Det var oprettet af Hertug-Karl, og det var hans Mening her at samle Landets begavede Dreng og opdrage dem til offentlig Bekostning til Officerer og Embedsmænd, Videnskabsmænd og Kunstnere. Hertugen var selv akademiets overste Rektor, og han havde ikke noget, naar det gjaldt indrette Anstalten efter hans Lyster. Han havde her grundlagt en „Menneskehedens Planteskole“, sagde hans Smigrere; men i Krogene kaldte det herlige Akademi under det andre smigrende Navn „Slaveplanteskolen“.

Det hele havde et stift militært Præg. Eleverne gik i Uniform: lyblaa Frakke, hvide Benklæder, rødt Kantet Hat og Kaarde. Frisuren var ogsaa ens for alle: Papillotter og Siden og Pisk i Nakken. Haarvaskens Længde blev nøjagtig reguleret efter Elevers Størrelse; ti Aar Eleverne stod opstillet i Rækker, vilde Hertugen se, at ogsaa Piskenes Ender saa smukt i lige Linie.

I øvrigt gjorde Regimentet Forskel paa Eleverne efter deres Herkomst. Man delte dem i Kavalerer, Officerssønner, Honoratioressønner og borgerlige. Kavalererne havde en fin Uniform, en Distinktion paa Borden og et særligt Bord i Spisesalen; selv ved Badningen adskilte de adeliges fra de borgerlige.

Ved selve Undervisningen faldt der en Adskillelse bort. Man tog op paa samme Tid, marscherede i militær Orden til Mønsting og til Spisesalen, hvor der blev kommanderet: Bordbøn! — Spis! og efter Maaltidet: Bordbøn! — Marsch! Atter i militær Orden gik det til Læsesalene, hvor Undervisningen drev sig med pæn Regelmæssighed og under streng Dressur.

Om Aftenen skulde der til et bestemt Klokkeslet være slukket paa Spisesalene. En af de ældste Elever, der snart skulde dimitteres, en rødhaaret Yngling paa tyve Aar, vidste midlertid jævnlig at skaffe sig en Lampe ud over det bestemte Klokkeslet, idet han meldte sig syg. Han sad da og skrev til langt ud paa Natten. Den rødhaarede Elev var Friedrich Schiller, og det, han skrev paa, var Skuespillet, det berømte evolutionære Skuespil, hans første Digterværk. Jævnlig kom Hertugen i egen Person og visiterede Sagen; da fo'r Røverne under Bordet, og en medicinsk Bog, der havde ligget aaben under den, gav Hertugen den Opfattelse, at Schiller benyttede de søvnløse Nætter til sin Videnskab.

Under saadanne Forhold blev det Digterværk til, der siden skulde gøre Hovedet kruset paa saa mange unge. Under den enevældige Fyrstes Øjne, indsnøret i hans Uniform, efter i otte Aar at have været under Pressur i hans „Planteskole“ sad den unge Digter her og formode Karl Moors flammende og vredskummende Replikker mod Tyranner. Hylkere og pedantiske Skolemestre. Maatte han skjule sine højst utilladelige Skrivelser for de overordnede, saa meldte han dem desto mere bevidst til sine jævnaldrende Kamerater. De sluttede Ark efter Ark med Begærighed, efter Haanden om det blev færdigt. Naar Akademisternen spaserede i Skoven under Opsyn af en mindre paapassende Lovmester, kunde det lade sig gøre, at en Gruppe af de indviede sneget sig dybere ind i Tynkningen og nød Digterværket i hemmelig Ensomhed. Der er opbevaret en Skitse, tegnet af en af de unge Deltagere, der forestiller Schiller midt iblandt sine Venner, forelæsende Scener af „Røverne“ under et gammelt Fyrretræ. Paa en nægtig Træstub staar den unge Digter i Fyr og Flamme, med Blikket mod Himlen, med hver Nerve spændt, udraabende begejstret, uden at se i Bogen, Karl Moors glødende Ord. Rundt om ham sidder de lyttende og studende Kamerater.

For et Par Aar siden saa jeg „Røverne“ i Kjøbenhavn.

De spillede sige sige Fantastiske Stykker. Kainz lukkede Havdøren ved sige elekt stille som i pragtfuld sig. Han havde her grundlagt en „Menneskehedens Planteskole“, sagde hans Smigrere; men i Krogene kaldte det herlige Akademi under det andre smigrende Navn „Slaveplanteskolen“.

Det hele havde et stift militært Præg. Eleverne gik i Uniform: lyblaa Frakke, hvide Benklæder, rødt Kantet Hat og Kaarde. Frisuren var ogsaa ens for alle: Papillotter og Siden og Pisk i Nakken. Haarvaskens Længde blev nøjagtig reguleret efter Elevers Størrelse; ti Aar Eleverne stod opstillet i Rækker, vilde Hertugen se, at ogsaa Piskenes Ender saa smukt i lige Linie.

I øvrigt gjorde Regimentet Forskel paa Eleverne efter deres Herkomst. Man delte dem i Kavalerer, Officerssønner, Honoratioressønner og borgerlige. Kavalererne havde en fin Uniform, en Distinktion paa Borden og et særligt Bord i Spisesalen; selv ved Badningen adskilte de adeliges fra de borgerlige.

Ved selve Undervisningen faldt der en Adskillelse bort. Man tog op paa samme Tid, marscherede i militær Orden til Mønsting og til Spisesalen, hvor der blev kommanderet: Bordbøn! — Spis! og efter Maaltidet: Bordbøn! — Marsch! Atter i militær Orden gik det til Læsesalene, hvor Undervisningen drev sig med pæn Regelmæssighed og under streng Dressur.

Om Aftenen skulde der til et bestemt Klokkeslet være slukket paa Spisesalene. En af de ældste Elever, der snart skulde dimitteres, en rødhaaret Yngling paa tyve Aar, vidste midlertid jævnlig at skaffe sig en Lampe ud over det bestemte Klokkeslet, idet han meldte sig syg. Han sad da og skrev til langt ud paa Natten. Den rødhaarede Elev var Friedrich Schiller, og det, han skrev paa, var Skuespillet, det berømte evolutionære Skuespil, hans første Digterværk. Jævnlig kom Hertugen i egen Person og visiterede Sagen; da fo'r Røverne under Bordet, og en medicinsk Bog, der havde ligget aaben under den, gav Hertugen den Opfattelse, at Schiller benyttede de søvnløse Nætter til sin Videnskab.

Under saadanne Forhold blev det Digterværk til, der siden skulde gøre Hovedet kruset paa saa mange unge. Under den enevældige Fyrstes Øjne, indsnøret i hans Uniform, efter i otte Aar at have været under Pressur i hans „Planteskole“ sad den unge Digter her og formode Karl Moors flammende og vredskummende Replikker mod Tyranner. Hylkere og pedantiske Skolemestre. Maatte han skjule sine højst utilladelige Skrivelser for de overordnede, saa meldte han dem desto mere bevidst til sine jævnaldrende Kamerater. De sluttede Ark efter Ark med Begærighed, efter Haanden om det blev færdigt. Naar Akademisternen spaserede i Skoven under Opsyn af en mindre paapassende Lovmester, kunde det lade sig gøre, at en Gruppe af de indviede sneget sig dybere ind i Tynkningen og nød Digterværket i hemmelig Ensomhed. Der er opbevaret en Skitse, tegnet af en af de unge Deltagere, der forestiller Schiller midt iblandt sine Venner, forelæsende Scener af „Røverne“ under et gammelt Fyrretræ. Paa en nægtig Træstub staar den unge Digter i Fyr og Flamme, med Blikket mod Himlen, med hver Nerve spændt, udraabende begejstret, uden at se i Bogen, Karl Moors glødende Ord. Rundt om ham sidder de lyttende og studende Kamerater.

(Fortsattes.)

Smæld og Smuld.

Brev fra Petras Fader. En Læser modtog forleden følgende Strik: „Jeg vil gjerne bede Dem lade Petra ved en anden Bølge i Stolen. — Hun er Dag fuld af Udsj. I Gaar, da Kone kom hjem fra Byen var hun fuld!“

Engländer fik for nogen Tid siden et Brev fra Indien om, at hans Ven var død der. Han telegraferede, at man skulde sende Liget til England, og nogen Tid derefter modtog han et Brev, som da den blev aabnet, viste at indeholde en stor bengalisk Tiger. Telegraferede straks, at der maatte komme en eller anden Fejtagelse, men fik til Svar:

„All right, Sir. Deres Søn er i den.“

En sidste Halmstraa. Redaktøren: „Na, ja da — vil de sværge mig, aldrig tiere vil sende mig noget af deres Produkter, saa skal jeg trykke det her.“

at føle paa. Oppe i Norge har en været saa tæt, at man har maatte bygge den itu og læsse den paa et — hvorefter man tastede den i det.

to Under vælger man det mindste.

ren (til Theaterdirektøren): Her kommer Herr Ude, som vil læse sit nye Brev for Dem, og en anden, som vil læse Dem, fordi De brød Kontrakten.

Redaktøren: „Vad den, der vil morbane, komme ind.“

en Patriot. „Mine kjære Medborger! Et af to indtraffe! Enten kommer Sjælden herhvid, eller ogsaa kommer ikke! Veder os da paa en Gang alle som Familiefædre og som Patrioter! Kommer han, saa overgiver vi og kommer han ikke — ja saa vil forsvare os til den sidste Blodspænde.“

En død Mand. En Mand, som handler med Udsj, omtaler med følgende Ord en i de Sø, som hørte til en, som vilde sælge: „Denne Sø er saa klar og dyb, at naar Søen er ved i den, kan man se, hvordan Søen ligger i Kina.“

en amerikansk Redaktør, der paa en Maade vilde kalde en skolegæst en „gode“, gjorde dette med følgende Ord: „Værede Værdsfælle er endnu en ung Mand, og dog kan han, naar han sidder ved Skrivebordet, fejle hvert Spindevæv i Stuenes Forhøjner hørt med sine“

Ekskursioner til Tennessee den 17de og 18de December.

Paa disse to Ekskursioner vil der blive fulgt ca. 50 oplyste Farme i Nærheden af Jackson, Tenn., en af de fineste Byer i Staten. Disse Farme bestaa til dels af god og i Drift værende Agerjord; Resten stor og slagbar Stov. Der er en som oftest Lædepladser i en Afstand fra en til halvanden Mil. Priserne paa disse Farme varierer fra \$8 til \$20 pr. Aker, og Størrelsen af dem fra 70 til 800 Acres. Folk med Kapital, som ønske at bo i et dejligt mildt Klima, skulde ikke forjæmpe denne Lejlighed, som næppe saa snart vil tilbyde sig igen. Tilstrømningen til Staten er meget stor, og der kan næppe være Tale om at faa disse Farme vilde ligge usolgte meget længe. De nuværende Besiddere af disse Farme ere tilbids for stolte og tilbids for ubegjærlige til at arbejde. Der er Næsten ingen britiske Folk som maa tage Farmene i Besiddelse. Folk med mindre Kapital anbefales Kjøbet af Land i mindre Partier, for saa vidt som flere ikke kunne slaa sig sammen og købe en større Ejendom i Jællenskab. Der har allerede tilkøbt sig omkring 300, som vilde købe Land af os. Kom til Chicago en af Ekskursions-Dagene, og slut Dem til Strømmen. Nærmere Oplysninger kunne faaes ved at henvende sig paa mit Kontor, 158 Washington St., Chicago, Ill. A. Boyesen.

En Poem der selv holder „Stjernen“, behøver blot at betale \$2 for Bladet sendt til Danmark.

Range Menu eller have ledet sig narre af avertende Kvallævers lokkende Avertissementer og betalt store Summer for en Behandling som ofte var værre end ingen. Dr. W. Rosenbergs i Chicago, hvis Avertissement staar at lasse i en anden Spalte, har i mange Aar nødt den mest ubetingede Tilid og anses overalt for en af Vestens bedste Læger for alle kroniske og private Sygdomme. Man kan derfor med Tryghed og fuld Tilid henvende sig til ham. Hans Bøger sendes frit.

SCOTT'S EMULSION

af ren Fiske-Lever Tran og Hypophosphites.

Kæften ligesaa velmagende som Melk. Saa fremfælt at den kan indtages, fordekket sig med selv den tyndeste Maaltid, som ikke taaler ren Tran, og ved Tranens forbinde med Hypophosphites gjør den meget mere virksom.

Mærkværdig til at frembringe Huld. Personer vinde hurtigt, medens den tages.

SCOTT'S EMULSION anbefendes af Lægerne for at være det smukkeste og bedste Preparat i Verden for Blanding og Helbredelse af

Tæring, Hjertesygge, Almindelig Svækkelse, Lærende Sygdomme, Afmagring, Forkjølelse og Kronisk Hoste.

Det store Kæmpemiddel med Læring og Børn Denimannen. Sælges af alle Apothekere.

Emigrant-Billetter fra Danmark, Norge og Sverige

med de nyeste, hurtigste, sikreste og bedste Dampskibsskibe samt med den direkte Thingvalla-Linje erholdes til original Pris paa mit Kontor. Nogle Tilbe har gaaet over Havet i 6 a 7 Dage.

De, som agte at besøge det gamle Land til Osteraaret eller Vinteren, vil ved at skrive til mig frit erholde alle Oplysninger angaaende Rejsen.

Kuldstøbenig Partisan, der giver Underretning om Stedens Afgangsdegn, tilsendes enhver, som forlanger det.

Peter Gbbeson, Dannebrog, Nebr.

FULLER & JOHNSON, Mfg. Co. MADISON, WIS.

Fabrikere „Red, White & Blue“ Mowers, Høriser for en eller to Heste, Kornplanter, Kultivatører, Plouge, Høriser osv.

Vor Mower har store Drejhjul, er særdeles let at trække, ingen Vægt paa Hestens Aften, har Messingsbeser, uoverlig „Tilt“, og er i enhver Henseende stærk og varig. Riven har vore „patent combined pole and shafts“. Alle vore Væriser garanteres. Send efter Illustration et Katalog.

J. A. Johnsons Bog „Ringerpeg for Farmere“ og Andre (dansk-norsk) gives frit til alle Kjøbere. Den har mange særdeles værdifulde praktiske Vint.

AMERICAN LINE

PETER WRIGHT & SONS, G. Agts., Philadelphia A. Jurgens, Western Pass. Agent, 88 La Salle Street, Chicago, Illinois.

Skandinaver i Central-Nebraska kunde erholde Oplysning om Billetpreiser m. m. hos W. Carlson, Forvalter af Banegaarden i anndrog, Nebr som er Linjens befaldsmættede Agent. Han besvarer enhver Forespørgsel med omgaaende Post.

American Linien tilbyder den ypperste ligte Passager-Befordring — fra og til — Danmark, Norge og Sverige. Paul Anderson, Agent i St. Paul, Nebr.

Dansk-Norsk Boghandel.

J. L. Kelling & Co., 369 Milwaukee Avenue, Chicago, Ill.

anbefaler sit betydelige Lager af danske, norske og svenske Bøger i alle Literaturens Grene. Katalog sendes frit paa Forlangende. Det største Udvælg i Amerika af Bøger, passende for Biblioteker og Læseforeninger.

3 Partier høj Rabat. J. L. Kelling & Co., 369 Milwaukee Ave., Chicago, Ill.

The Perkins Wind Mill.

Herhandles af Olsen & Søndergaard, Rindø, Nebr.

ATLANTIC HOTEL.

Tre Blocks fra U. P. og B. & M. Depoter, 607, 609, 611 South 10. Street.

Dette blandt Skandinaver velbekjendte og velrenomerede største Danske Hotel i Amerika tilbyder ankomende Landsmænd et hyggeligt Hjem for \$1.00 til \$1.50 for Kost og Logis pr. Dag.

Hans Theilgaard, (Ejdl. Gjer af Hotel) Omaha Nebr. (Danmark i Chicago)

Eneste Danske Hotel i Omaha, der har specielle

Bekvemmeligheder for Familier.

Saloon & Billard.

Maskinernes Tidsalder!

Dannebr. Maskine- & Vognudsalg

— anbefaler sit Udvælg af —

Plouge, Check Mowers, Soriver, Corn Planters, Windgarn, Champion Seeders, (til at sætte paa Vognen.)

Staa- og Høstmaskiner fra den verdensberømte „Euclyne“ Fabrik

Farvovogne samt aabne og lukkede Høstervogne

Lageret er velvalgt og fuldstændigt, og da min Tid nu ubelukkende anvendes paa denne Forretning, er jeg istand til paa kort Varjel at tilfredsstille ethvert Krav.

Wm. S. Sørensen.

Dampskibsbilletter

OG JERNBANEBILLETTER

— Sælges paa Hænsand eller for kontant Betaling. —

Grundejendom sælges og byttes

Et rigt Udvælg af opdyrkede Farme i den frugtbare Loup-Dal havet til Salg. Pengen udløses i Farme med 7 1/2 pCt Rente betalbar aarligt, og uden nogen anden Afgift end „Recording of Mortgage“ og „Abstract“.

Henry Malmgren, St. Paul, Neb.

HUGENOTTERNE,

Novelle fra Tiden for den franske Revolution.

— af — HOLGE VINGE.

Pris: heftet, 35 Cts., portofrit tilsendt.

OMRIDS: Et Overfald. — Pastor Majal, Hovedet for „Kirken mellem Høj-Cevennerne“. — Henri Duval i Præstens Hjem. — En Forlovelse. — Oberst Chantal reddes. — Majal gribes af Inkvisitionen. — Henri Duval en saaret Fange. — Majal lider Dødsstraffen. — Henri trøster den ulykkelige Familie. — Henri og Magdalene. — En Plan. — Befrielsen.

„Stjernen“s Forlag, Dannebrog, Nebr.

Advertisement for Lucas Private Dispensary, 68 Randolph St., Chicago, Ill. Includes a logo of a hand holding a staff with a snake.

Tab af Manddom, Nervøsitet, ubehag, Svækkelse, forværedt Hæret, Hæret og Ufrugtbarhed. — alt er helbredt af private, nervøse og kroniske Sygdomme. — Særlig omhyggelig Behandling af alle Sygdomme. — Særlig omhyggelig Behandling af alle Sygdomme. — Særlig omhyggelig Behandling af alle Sygdomme.

AMFUNDET.

Illustreret Maanedsskrift

for —

Skandinaviske Literatur, Familie- og Foreningsliv,

udkommer hver Maaned i stort 3-spaltet Format, 48 til 64 Sider Læsning og fra 4 til 16 Sider Avertissementer for den billigste Pris af

\$2.00 Aaret. \$1.00 Halvaaret.

25 Cts. for enkelte Numre. Til Europa \$2.50 Aaret.

Udenbygges Ordres kan indsendes i Post eller Guld- eller Sølv- eller Remittendebrev. Alle Ordres betaltbare til H. Madson, Cashier, 259-263 E. Randolph St., Chicago, Ill.

Prøveexemplarer sendes ved Modtagelsen af 25 Cents kontant eller i Form af Post.

Gode Agenter, udnævnes og incourageres, saafra. God Kommission gives.